# אגרות הראי"ה - כרך ג' - אגרת תשצא

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"א מרחשוון תרע"ז - לונדון
**נמען:** בנו, הרב צבי יהודה

הרב קוק טרוד בעניינים רוחניים שמפזרים את הדעת. קשה לו לייעץ לר' ד' כהן לבוא ללונדון: יש חשש מנושים, והמחיה יקרה. הרב קוק מזכיר את דברי הרמב"ם לר' יוסף בן עקנין על טרדותיו - כבר אין לו את 'החופש של טיול עיוני' שהיה לו בסנט גאלן.

### עיקרי הדברים

- טרדות.
- עצה לר' ד' כהן.
- כמו הרמב"ם.

**נוסח האגרת עם ביאור**

*בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך:* [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], כ"א מ"ח[2], עזר"ת[3].

בני מחמדי ויקירי שליט"א[4], תל"י[5] על החוה"ש[6] אשר עמנו, והננו מצפים לקבל מאתך ומכל יקירינו בשורות טובות משמחות לב, עד אשר יחון צור עולמים ב"ה ויופיע אור שלו'[7] על עולמו, וקרן ירום לעמו, וישיב נידחינו איש על כנו ומקומו.

הייתי טרוד מאד באלה הימים בעניינים שונים, אע"פ[8] שרובם רוחניים בכל זאת הם נוטלים את הזמן מלהתעסק במה שהוא ראוי להיות חדור יותר למעמקי הנשמה, ומפזרים את הדעה לעברים ולפירורים שונים, בטח קבלת את מכתבנו הקודם, והנני מחכה מאד לדבריך שתודיעני את כל פרטי מצבך בקודש ובחול בזמן דנא, ומה המה השינויים שכתבת שנתחדשו מאיזה סוג הם.

הנדפס מאמרך באיזה עתון? ואם כן בטח תשלחהו אלינו, ותודתנו נתונה לך ע"ז[9]. בפרטיות הייתי חפץ לדעת מכל פרטי לימודיך בזמן העבר, ומה הם בהווה. המכתב מר"ד כהן [הרב דוד כהן ("הנזיר"), שהכיר את הרב קוק בשווייץ ושאף להצטרף אליו] נ"י[10] מביאני בספק. קשה לי מאד ליעצו לבוא הנה. חדא שמא יקפצו עליו בעלי חובות, שכל השוברים אינם כ"כ[11] בטוחים. והבי מצב

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 מ"ח - מרחשון
3 עזר"ת - השנה תרע"ז (1916/1917) - כתובה במילה "עזרת"
4 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
5 תל"י - תודה לא-ל יתברך
6 החוה"ש - החיים והשלום
7 שלו' - שלום
8 אע"פ - אף על פי
9 ע"ז - על זה
10 נ"י - נרו יאיר

הפרנסה פה כבד מאד, היוקר הוא גדול, וגם הוצאת דירה וסיפוק הכרחי לאיש יחידי הוא דבר גדול מאד, וחושב אני שיעלו לו כפלים מבמקומו. ועוד ע"ד[12] שאיפתו להיות יחד עמי, לולא שאיני כדאי הייתי מרמז לו מה שכתב הרמב"ם[13] ז"ל[14] להר"י[15] עקנין [דברים כאלה מצויים באיגרת הרמב"ם לר' שמואל אבן תיבון] ז"ל בעת שגברה תשוקתו לנסוע אליו, שהציע לפניו את המון טרדותיו, עד שקשה מאד שיתיחד עמו אדם בענינים עיוניים שאינם ביחוד שוים לכל נפש. זה החופש של טיול עיוני הרגשי נפשי שכלי רזי, שהייתי יכול לקחת עמו בהיותי בסט"ג[16], [בסנקט גאלן] משוחרר מעול ציבור, א"א[17] לי פה בשום אופן לקחתו, ואם נשארה לי לפעמים שעה פנויה הריני צריך לחטפה לעצמי, ולהחיובים היותר מכריחים. בכ"ז[18] קשה עלי לאמר לו שלא יבוא, שאיני רוצה להיות מונע בר מתמים וישר לב שכמותו, גם אם התועלת תוכל להיות לפי התנאים במדה מצומצמה מאד, השי"ת[19] ירחיב לנו בחסדו.

והנני מקצר ואומר ברכה ושלו'[20] רב, חזק בני ואמץ, בגדולת נפש וצהלת רוח באור תורה, והוד קודש יראת ד' וחדות דעה והשכל, כנה"י[21] ונפש אביך מצפה אשרך,

**אברהם יצחק ה"ק**

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 כ"כ - כל כך
12 ע"ד - על דבר
13 הרמב"ם - רבי משה בן מימון
14 ז"ל - זכרונו לברכה
15 להר"י - ל + הר"י: הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
16 בסט"ג - בסט. גאלן
17 א"א - אי אפשר
18 בכ"ז - בכל זאת
19 השי"ת - השם יתברך
20 ושלו' - ושלום
21 כנה"י - כנפשו היקרה